

Srbija: posle evropskog finala - diplomatske tenzije

Author: [IWPR Balkans](#)

Izbegnuto produbljivanje diplomatskog jaza izmedju Beograda i Zagreba zbog nacionalistickih incidenata posle evropskog finala u vaterpolu.

Beograd je ulozio puno napora da spreci pogorsavanje odnosa sa Zagrebom zbog zestokih nemira koji su usledili nakon pobede vaterpolo reprezentacije Srbije i Crne Gore nad Hrvatskom prosle sedmice.

Nacionalisticki huligani sa obe strane besneli su u nekoliko gradova posle finala Evropskog sampionata u vaterpolu u Kranju 15. juna. Slicni nemiri ponovili su se sirom regiona, ukljucujuci incidente u Novom Sadu i Beogradu, kao i nasilni protesti ispred hrvatske ambasade u prestonici.

Ipak, cini se da nemiri - do kojih je doslo samo pet dana nakon sto je Hrvatska privremeno ukinula vizni rezim za gradjane Srbije i Crne Gore - nisu naneli ozbiljnu stetu bilateralnim odnosima jer su zvanicnici u Beogradu brzo reagovali da bi ublazili narastajuce tenzije.

U Kranju se proslava, posle pobede Srbije i Crne Gore u produzetku utakmice nad hrvatskom vaterpolo reprezentacijom, pretvorila u nocnu moru kada su besni hrvatski navijaci poceli da kidaju plasticna sedista na plivalistu i napadaju slovenacku policiju.

Clanovi oba tima, posetioci i novinari povredjeni su u sukobu sa hrvatskim navijacima. Slovenacka policija je potom uhapsila cetnaest izgrednika i podnela krivicne prijave protiv njih.

Reagujuci na ove dogadjaje, oko hiljadu navijaca Srbije i Crne Gore koji su proslavljali pobedu u centru Beograda, krenuli su ka hrvatskoj ambasadi sa koje su uklonili nacionalnu zastavu i zamenili je srpskom trobojkom, uzvikujuci "Ustase, Ustase".

Cim je vest o ovom incidentu stigla do Zagreba, hrvatski ministar inostranih poslova otkazao je ranije planiranu posetu Podgorici 16. i 17. juna.

Iste veceri, ambasadora Srbije i Crne Gore u Zagrebu Milana Simurdica pozvali su u Ministarstvo inostranih poslova da bi mu hrvatski zvanicnici urucili ostar protest zbog incidenta.

"Srbija i Crna Gora nisu adekvatno i blagovremeno reagovale da bi zastitili hrvatsku ambasadu, sto je duznost svake zemlje", receno je ambasadoru.

Hrvatski premijer Ivica Racan opisao je napad na ambasadu kao "uznemirujuci", dodajuci da je "bilo neophodno da demokratske vlasti u Beogradu sprece takav dogadjaj".

Medjutim, predsednik Stjepan Mesic je pokusao da ublazi narastajuce napetosti u diplomatskim odnosima dve zemlje: "Uvek kada se desi neki incident, obe strane snose krivicu... jedan incident radja drugi."

Beograd je bio veoma otvoren u reakcijama na incident sa hrvatskom ambasodom.

Ministar inostranih poslova Srbije i Crne Gore Goran Svilanovic izjavio je za medije da "nije trebalo da se takav dogadjaj odigra, ali da se tako nesto vise nece ponoviti". Dodao je da ovaj incident nece izbrisati trogodišnje mukotrpne napore obe strane na poboljšanju medjusobnih odnosa.

Svilanovic je potom kritikovao policiju jer nije odlucnije reagovala ispred ambasade. Medjutim, izvor IWPR-a iz Ministarstva unutarasnih poslova rekao je da je policija odustala od ostre reakcije da bi izbegla dodatnu eskalaciju nasilja.

Neposredno posle nemira, beogradska gradonacelnica Radmila Hrustanovic poslala je pismeno izvinjenje hrvatskoj ambasadi u kome se kaze: "Po ko zna koji put prisustvovali smo sceni gde sportsku pobedu u poraz pretvaraju oni koji nemaju dostojanstva, pristojnosti i samopostovanja."

Receno je da bi ubuduće slicna okupljanja i sportske proslave mogle biti zabranjene kako bi se sprecilo ponavljanje ovakvih incidenata.

Obican svet sirom regije bio je sokiran dogadjajima u Kranju i eskalacijom nasilja u Beogradu i Novom Sadu, gde su se mladi nacionalisti tukli sa policijom, pri cemu je vise od cetrdeset osoba povredjeno.

"To sigurno nije nacin da se stigne u Evropu!" kaze Kiki iz Zagreba osvrcuci se na ambicije Hrvatske i Srbije da postanu sastavni deo Evropske unije.

Tom iz Zadra se slaze s tim, a za IWPR kaze: "Dosta je bilo mrznje izmedju nase dve zemlje. Ovo je samo sport - neki put pobedite, neki put izgubite, a uvek ocekujete da cete cesce pobedjivati nego gubiti. Treba spreciti takvo primitivno ponasanje i ostro ga kaznjavati."

Posle smirivanja tenzija zbog incidenata u Kranju, Novom Sadu i Beogradu, ocekuje se da ce Srbija i Crna Gora i Hrvatska nastaviti sa naporima na normalizaciji bilateralnih odnosa posle ratnog sukoba u tokom devedesetih.

Poznati hrvatski ekonomista Drazen Kalodjera izjavio je za IWPR: "Ovi incidenti mogu baciti senku, ali dugorocno nece ugroziti unapredjenje ekonomskih odnosa izmedju dve zemlje."

Samo pet dana uoci vaterpolo utakmice, Zagreb je privremeno ukinuo vizni rezim za gradjane Srbije i Crne Gore u sledecih sest meseci. Ovaj potez su obe zemlje opisale kao znacajan iskorak u oblasti ekonomske i diplomatske saradnje.

Ratni zlocini i povratak raseljenih lica su takodje visoko na listi prioriteta.

Nedavno hapsenje optuzenog za ratne zlocine Veselina Slijivancanina, bivseg pukovnika Jugoslovenske narodne armije, JNA, osumnjicenog za umesanost u egzekuciju oko dve stotine hrvatskih civila u blizini Vukovara, smatra se znacajnim korakom napred.

Mesic i Racan su hapsenje coveka, koga jos uvek mnogi Srbi smatraju herojem, opisali kao "hrabar cin" vlasti u Beogradu.

Posle ratnih zlocina, pitanje povratka izbeglih hrvatskih Srba koji trenutno borave u Srbiji je najdelikatniji

problem u odnosima između dve zemlje.

Zagreb je nedavno uveo citav niz mehanizama da bi olaksao ovaj proces, a 12. juna je Račan pozvao izbeglice da "iskoriste priliku koja im se pruža zahvaljujući merama hrvatske vlade i obezbede svoj povratak kući."

Milanka Saponja-Hadžić iz Beograda i Drago Hedl iz Osijeka su redovni saradnici IWPR-a.

Focus: Balkans: Regional Reporting & Sustainable Training

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/srbija-posle-evropskog-finala-diplomatske>